

УДК 517.9

Янішевська С. - ст. гр. ЕМ-21

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЗВ'ЯЗОК ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАПРУГИ І СТРУМУ В ЕЛЕКТРИЧНІЙ ДВОПРОВІДНІЙ ЛІНІЇ

Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шелестовський Б.Г.

Розглянемо двопровідну лінію як систему рівномірно розподілених індуктивностей, ємностей та витоків. Позначимо: L – коефіцієнт індуктивності, C – ємність, R – опір, G – коефіцієнт втрати (електропровідність ізоляції). Нехай $u(x, t)$ та $i(x, t)$ – напруга та сила струму в точках лінії в момент часу t .

На основі законів Кірхгофа одержимо диференціальні рівняння, яким задовольняють функції $u(x, t)$ та $i(x, t)$

$$\frac{\partial u}{\partial x} = -L \frac{\partial i}{\partial t} - Ri, \quad \frac{\partial i}{\partial x} = -C \frac{\partial u}{\partial t} - Gu \quad (1)$$

Знайдемо розв'язки рівнянь (1), які задовольняють початковим умовам: $u(x, 0) = i(x, 0) = 0$ та граничним:

$$u(0, t) = q(t) = E(1 - e^{-kt}), \quad U(l, p) = Z(p) \cdot I(l, p), \quad (2)$$

де $Z(p)$ – операторний опір контура, $U(l, p) \longrightarrow u(l, t)$, $I(l, p) \longrightarrow i(l, t)$.

Застосовуючи до (1) інтегральне перетворення Лапласа приходимо до операторних рівнянь, з яких одержимо рівняння

$$\frac{d^2 U(x, p)}{dx^2} - \lambda^2 U(x, p) = 0, \quad \lambda^2 = (Lp + R)(Cp + G) \quad (3)$$

$$U(0, p) = Q(p) \longrightarrow q(t) = \frac{Ek}{p+k} \quad (4)$$

Розв'язавши рівняння (3) та задовольняючи умови (2) і (4), отримаємо зображення Лапласа функції $u(x, t)$:

$$U(x, p) = \frac{Ek}{p+k} \frac{\operatorname{sh} \lambda(l-x) + \rho Z(p) \cdot \operatorname{ch} \lambda(l-x)}{\operatorname{sh} \lambda l + \rho Z(p) \operatorname{ch} \lambda l},$$
$$I(x, p) = \rho \frac{Ek}{p+k} \frac{\operatorname{ch} \lambda(l-x) + \rho \cdot Z(p) \cdot \operatorname{sh} \lambda(1-x)}{\operatorname{sh} \lambda l + \rho Z(p) \operatorname{ch} \lambda l}.$$

Напруга $u(x, t)$ та сила струму $i(x, t)$ визначаються за теоремою Мелліна.

$$u(x, t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{x-i\infty}^{x+i\infty} e^{pt} \frac{Ek}{p+k} \frac{\operatorname{sh} \lambda(l-x) + \rho Z(p) \cdot \operatorname{ch} \lambda(l-x)}{\operatorname{sh} \lambda l + \rho Z(p) \operatorname{ch} \lambda l},$$
$$i(x, t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{x-i\infty}^{x+i\infty} e^{pt} \rho \frac{Ek}{p+k} \frac{\operatorname{ch} \lambda(l-x) + \rho \cdot Z(p) \cdot \operatorname{sh} \lambda(1-x)}{\operatorname{sh} \lambda l + \rho Z(p) \operatorname{ch} \lambda l}.$$